

Čestnou oborovou medaili Akademie věd ČR obdržel rakouský bioklimatolog Christian Körner

Christian Körner patří ve svém oboru mezi nejcitovanější vědce světa. Zaměřuje se především na studium vlivu rostoucích

koncentrací oxidu uhličitého v ovzduší na přirozenou vegetaci. Věnuje se ale i různým ekosystémům včetně horských oblastí

v kontextu globální změny. Je členem Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC). V současné době pracuje na Univerzitě v Bazileji. S českými vědci udržuje úzké vztahy už od konce 70. let minulého století, spolupracoval s nimi např. na vývoji inovativních metodických přístupů a ekosystémových experimentech. Za to, i další významné přínosy české a světové vědě, převzal čestnou oborovou medaili Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách. Za Akademií věd ČR mu ji 6. ledna 2023 předal místopředseda pro oblast věd o živé přírodě a chemických věd Zdeněk Havlas.

Na udělení medaile G. J. Mendela byl Ch. Körner navržen Ústavem výzkumu globální změny AV ČR, CzechGlobe, se kterým spolupracoval při experimentech založených na manipulaci klimatických faktorů v rámci projektu COST Action CLIMMANI. Ústav ho ocenil i za podíl na formulaci hypotéz ohledně dopadů změn klimatu na ekosystémy, dále na vývoji inovativních metodických přístupů v této oblasti, přičemž svou stopu zanechal tento význačný vědec i v administrativě ústavu.

1 Oceněný Christian Körner (vpravo) převzal čestnou oborovou medaili G. J. Mendela za zásluhy v biologických vědách od místopředsedy a člena předsednictva Akademické rady AV ČR Zdeňka Havlase. Foto z archivu CzechGlobe

Ceny Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského studentům středních škol za rok 2022

Na každoročním slavnostním předání Cen Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského (NFJH) vybraným středoškolským studentům z celé České republiky, načasovaném k výročí narození J. Heyrovského (20. prosince 1890), se v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR v Praze 8 sešli studenti navržení na ocenění, jejich pedagogové, rodinní příslušníci, představitelé vědeckých a vzdělávacích institucí a další hosté. Ceny byly 15. prosince 2022 předány 12 vítězům a vybraným laureátům českých studentských předmětových olympiád (9) a tvůrčích soutěží – čtyři za práce Středoškolské odborné činnosti (SOČ), které vyhláší Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Oceněno bylo také 13 pedagožek a pedagogů a dalších odborných pracovníků, kteří studenty jako konzultanti ve vědeckém snažení podporují.

Ceremoniál se uskutečnil v sále Rudolfa Brdičky Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského. Společnými organizátory již tradičně byly výše zmíněné instituce, jež nesou v názvu jméno tohoto českého vědce světového formátu. Po úvodním přivítání k hostům promluvil za vedení ÚFCH J. Heyrovského zástupce ředitele za vzdělá-

vání Michal Fárník, dále předseda Chemické společnosti Tomáš Navrátil, a za fyzikální olympiádu děkan Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové Jan Kříž. Své „pohutky“ donátorů NFJH, pro které sponzorují mladé talentované zájemce o vědu, prozradila předsedkyně Správní rady Nadačního fondu IOCB Tech Barbara Eignerová (fond byl založen v r. 2022 společností IOCB Tech, která působí při Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, Institute of Organic Chemistry and Biochemistry CAS) a ředitel společnosti Metrohm ČR, s. r. o., Peter Barath. Mezi hosty byli i představitelé Akademie věd, která studenty dlouhodobě podporuje projektem stáží Otevřená věda – místopředseda a člen předsednictva AV ČR Zdeněk Havlas a členka Akademické rady AV ČR Markéta Pradvová.

Slavnostní udílení Cen NFJH 2022 se po dvou letech, kdy se kvůli omezením v souvislosti s onemocněním covid-19 r. 2020 a 2021 konalo v distančním formátu, vrátilo do podoby setkání „tváří v tvář“. I když bylo stále znát, že nemoci nás neopustily, neboť řada pozvaných hostů se právě z těchto důvodů omluvila.

Ocenění studenti a studentky vedle finanční odměny obdrželi diplom, pamětní medaili Jaroslava Heyrovského, knihy z Nakladatelství Academia, kterými pravidelně přispívá Knihovna AV ČR, a roční předplatné časopisu Vesmír, jež studentům i učitelům a konzultantům věnoval Nadační fond časopisu Vesmír. Stálými podporovateli NFJH jsou několik let společnosti Metrohm ČR, s. r. o., Nadační fond IOCB Tech a Data Apex, s. r. o. Autoři prací SOČ v krátkých prezentacích představili své výsledky. Již poněkolidké se ceremoniálu účastnili i představitelé Českého svazu vědeckotechnických společností (ČSVTS), který při této příležitosti dodatečně oceňuje učitele a konzultanty úspěšných účastníků SOČ.

Protože r. 2022 byl rokem 100. výročí od objevu polarografie (10. února 1922), za kterou J. Heyrovský obdržel v r. 1959 Nobelovu cenu, nesla se atmosféra předávání cen také v duchu tohoto kulatého výročí. V rámci odpoledne měli hosté možnost seznámit se s J. Heyrovským nejen prostřednictvím prezentace o milnících jeho životního putování, ale zároveň např. díky trvalému exponátu ve vestibulu budovy – prvnímu polarografickému přístroji z r. 1924. Polarografii a její atributy mnohým přítomným přiblížil i monumentální dřevěný reliéf od akademického sochaře Lumíra Čmerdy (1930–2021), zdobící vestibul ústavu a nesoucí jméno Praha polarografická.

Atmosféru odpoledne připomíná bohatá fotogalerie, kterou pořídila Hana Francová (ke zhlédnutí na www.njh.cz/fotogalerie).

Více na www.avcr.cz